

ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಬೋಧನೆ

– ನಿವೇದಿತಾ ಬೆಡದೂರ್

ಸಾರಾಂಶ: ಇದು ಶಿಕ್ಷಕಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ಕಲಿಕಾ ಸಂಬಂಧದ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಿಶುಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕಿಯ ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕಾನುಭವ ವಾಗಿಯೂ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಚಾಕಚಕ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಥೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವು ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಾನುಭವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗುವುದು ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಕ್ಕಳ ನಡುವಿನ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗಿನ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮಾತುಕತೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು: ಶಾಬ್ದ ಶಿಕ್ಷಣ- phonics, ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ- teachers training, ಆಂಗ್ಲಭಾಷಾಬೋಧನೆ- English teaching, ಕಲಿಕೆಯ ಸತ್ತ್ವ- soul of learning, ಅರ್ಥಹೀನ ಪುನರಾವರ್ತನೆ- meaningless repetition, ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಯಾಣ- journey of literacy, ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಪದ- rhyming word, ಅನುರಣನ ಪದ- alliterative.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ನನಗೆ ದೂರದ ದಿಯೂನ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ನಿಯುಕ್ತಿಯಾಯಿತು, ಅದು ನಗರದ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ದೊರಕಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಂದ ಮೈಲುಗಟ್ಟಲೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದನೇ ತರಗತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನ್ನ ನಾಡಿಮಿಡಿತವೇ ನಿಂತಂತಾಯಿತು. “ಈ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಕಲಿಸುವುದು ನಿಷ್ಫಲವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ; ಒಂದುಪಕ್ಷ ಅವರು ಎ, ಬಿ, ಸಿ, ಡಿಯಷ್ಟನ್ನು ಕಲಿತರೂ ಅದು ಅದ್ಭುತವೇ ಸರಿ”, ಎಂದೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ನನಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ, ಮೊದಲಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು, ಅನಂತರ ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು (ಬಿಗ್ ಲೆಟರ್, ಸ್ಮಾಲ್ ಲೆಟರ್), ಅನಂತರ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರು ಅಕ್ಷರದ ಪದಗಳನ್ನು, ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಹಲವಾರು ಪದಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿತಿದ್ದೆ, ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಆಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ನೋವು, ದ್ವೇಷಪೂರಿತವಾದ ಪ್ರತಿರೋಧ, ಹಾಗೂ ನೀರಸತೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ನನಗೆ ಈಗಲೂ ನೆನಪಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ

ನನ್ನ ಬಿಎಡ್ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಬ್ದಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನ-ಅಭ್ಯಾಸದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದು ಹೇಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ, “ಬಿಲ್, ಪಿಲ್, ಮಿಲ್, ಡಿಲ್”ಗಳಂತೆ ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣದ ಪದಗಳನ್ನು, ಅನಂತರ, “ಎಟ್, ಬ್ಯಾಟ್, ಇಟ್, ಬಿಟ್”ನಂತಹ ಏರಿಕೆಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಪದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹ ಕಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ‘ಸ್ಯಾಟ್, ಬ್ಯಾಟ್’ನಂಥವು, ಅಥವಾ ಅನುರಣನ ಪದಗಳಾದ ‘ಸಿಂಗ್ ಎ ಸಾಂಗ್’ನಂಥವುಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಗಿಣಿಗೆ ಮಾತು ಕಲಿಸಿದಂತೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಮೂಲಕ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಲು ಅಥವಾ ಬರೆಯಲು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುವುದು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬೋಧಿಸುವುದರ ಗುರಿಯು ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯನ್ನು, ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಓದುವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಷ್ಟೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಸತ್ತ್ವವು ಇಂತಹ ಅರ್ಥಹೀನ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುವುದಲ್ಲವೇ? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಋಷಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು

ನಾನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವೂ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವೂ ಆಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ನನ್ನ ಬಯಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಆ ಅದೃಷ್ಟದ ದಿನ

ಕೊನೆಗೂ ಆ ಅದೃಷ್ಟದ ದಿವಸ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪುಟಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕುತೂಹಲಯುಕ್ತ ಮಕ್ಕಳ ತಂಡದ ಎದುರು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುವುದು, ಅವರು ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕೆಲಕಾಲ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೇ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ನಾನು ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿದೆ. ಬಲುಬೇಗನೆ, ನಾವು ವೃತ್ತವೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದೆವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಹಾಡುಗಳು ಹಿಂದಿಯವೇ ಆಗಿದ್ದವು. ಅದು ಆ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯ ಭಾಷೆಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಎರಡು ಹಾಡುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವಾಗಿದ್ದವು. ಮಕ್ಕಳು ಆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಅನಂತರ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆವು. ನಾನವರಿಗೆ, ನನ್ನ ಬಳಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಕೊಡುವ ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ, ನಿಜವಾದ ಬಣ್ಣಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತತ್ಕ್ಷಣ ಕೆರಳಿಸಿತು. ನಾವು, ಅವರು ಏನನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಹೊರಗೆ ಏನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ತರಗತಿಯ ಒಳಗೆ ಏನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂತಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದೆವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಬಹುಪಾಲು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆದವು. ಆದರೆ ನಾನು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಮತ್ತು ಅರ್ಥವಾಗದ ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಅವರು ಏನನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಕೆಲವರು ಅವರ ಮನೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಬೇರೆಯವರು ಹಣ್ಣುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಹೀಗೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿತ್ರಕ್ಕೂ ಎರಡೆರಡು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು. ಒಂದು ಅವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಾನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಹಾಗೂ ನಾನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನೇ ಹೇಳುವುದು ಎಂದೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು.

ಇದು ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಯಿತು, ನಾನವರನ್ನು ತಂಡಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಣ್ಣದ ಡಬ್ಬಿ, ನೀರು ಹಾಗೂ ಕಾಗದದ ಸುತ್ತಲೂ ಅವರನ್ನು ಕೂರಿಸಿದೆ. ಅವರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವಾಗ ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಹರಟೆಹೊಡೆದೆವು. “ರೆಡ್, ಬ್ಲೂ, ಗ್ರೀನ್”ನಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಅದರ ಹಿಂದೆಯೇ ನಾನವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಕೆಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ- ನಲ್ಲಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತನ್ನಿ, ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರಿ, ಇಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹಚ್ಚಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ನನ್ನ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಅವರ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಹಾಳೆಗಳು ತಯಾರಾದ ಅನಂತರ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದ ಚಿತ್ರಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಪ್ರತೀ ಮಗುವು ತಾನು ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನನ್ನ ಬಳಿ ತರುತ್ತಿತ್ತು; ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಮಾತುಕತೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಎರಡಲ್ಲೂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಹಾಗೂ ಆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಪ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ತೂಗುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಎಲ್ಲರೂ ಇತರರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಯಾವೆಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳು ಇಷ್ಟವಾದವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಹೇಳಿದೆ, “ಇದಿನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹಸಿರಾಗಬೇಕಿತ್ತು, ಕೆಂಪು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.”

ನಾನು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿ ಚಿತ್ರದ ಕೆಳಗೆ ಮಗುವಿನ ಹೆಸರು, ಹಾಗೂ ಅವರು ಏನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆದೆ. ತಾವು ಬರೆದ ಚಿತ್ರದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದು ಒತ್ತಾಯ ಒತ್ತಡಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ ನಡೆಯಿತು,

ನಾನು ಸಹ ಅವನ್ನು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಉಪಹಾರದೊಂದಿಗೆ ಸೇವಿಸಿದ ಬಿಸ್ಕತ್ತಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅವರ ಮನೆಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು, ಕೆಲವರು ಹಿಂದಿನ ದಿನ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಿರು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಬಲೂನ್‌ಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು.

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಇಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕೆಲವು ಬಾರಿ, ನಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿ, ಅನಂತರ ಪ್ರತಿ ಬಾಟಲಿಗೂ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದೆವು- ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಾಟಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಟಲಿ, ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ. ಆ ಹೆಸರುಗಳು ಬಾಟಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು, ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು! ಅನಂತರ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬಲುಬೇಗನೆ ನಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಮಾತುಕತೆಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯತೊಡಗಿದವು!

ನಾನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಕತೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಜೀವನದ ಸುತ್ತವೇ ಹೆಣೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು- ಅವರ ತಂದೆ, ಅವರ ತಾಯಿ, ಮೀನಿನ ಬಲೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅವು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕತೆಗಳು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು- ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ಸಹ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೀನುಗಾರ ಹೆಂಡತಿ “ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾ” (“Come here”) ಎಂದಳು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಸಂಜೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಕಡಲ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಕತೆಗಳ ಸಮುದ್ರ, ಮೀನು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರನ ಹೆಂಡತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಎದುರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ತಾವು ಕಂಡ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳ, ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಂದಿರ, ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮದುವೆಗಳ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಆಗಾಗ ಇವೇ ಕತೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅನಂತರ ನಾನು ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ತರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಗೋಡೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಮಯವಾಗಿ ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದವು. ಬಹಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ

ಹೆಸರಿಸಿದ್ದೆವು, ಹಾಗೂ ಅವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೋಡೆಗೆ ತೂಗುಹಾಕಿದ್ದೆವು. ಅವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಅವು ನಾವು ಹೆಣೆದಿದ್ದ ತಂತಿಯ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಪಟದಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಡಲಿನಿಂದ ಬರುವ ಗಾಳಿಗೆ ಆ ಚಿತ್ರಪಟಗಳು ಹಾಡುವಂತೆಯೂ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಾವು ಆ ಚಿತ್ರಗಳ ಕಡೆ ಬೆಟ್ಟುಮಾಡಿ ಅವು ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕೆಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೂಗುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹೌದು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನೇ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಕ್ಕಳೇ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನವರು ಬಹಳವೇ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಆಗಾಗ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದೆವು, ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಮತ್ಸ್ಯಕನ್ಯೆ ಅಥವಾ ಮೀನುಗಾರನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಓದುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೌದು, ನಾನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಓದಿದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮೋಜಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಲ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಪದವನ್ನು ಅವರು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಓದಿದ ಕಾರಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗತೊಡಗಿತು.

ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗತೊಡಗಿದ್ದು ನಾವು ಬಾಟಲಿಯ ಲೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು, ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಶಾಂಪೂ ಸ್ಯಾಂಪೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕುರ್ಕುರೆಯ ಖಾಲಿ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ತರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಎನ್ನಬಹುದು. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಆ ಪೊಟ್ಟಣಗಳ ಮೇಲಿದ್ದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹಳೆಯ ಚಾರ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಕವರುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಲ್ಬಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಬರೆದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಾಗ ಅವುಗಳ ಸ್ಲೆಲ್ಲಿಂಗ್ ತಮಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಕಾಗುಣಿತ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಮಾಷೆಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು, ಅವೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೇ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬರೆದಂಥವು. ಅವರ ಅಕ್ಷರಗಳು ಬಹಳ ಅಡ್ಡಸೊಡ್ಡಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ನಾನು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಕುಳಿತು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ

೧೪೪ \ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ: ಸಂಪುಟ- ೧ ನುಡಿ ಕಲಿಸುವ ನೂರು ದಾರಿ

ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬರಹವೂ ತುಂಬ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಹೀಗೆ, ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದೆವು. ಅದು ಮೋಜು ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನನ್ನೊಂದಿಗೆಯೇ ಇದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಬಾಂಧವ್ಯವು ಪ್ರೀತಿಯ ಒಡನಾಟಗಳ ಮೂಲಕ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು.

* * *

ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

೧. ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ.
೨. ಯಾವ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ?
೩. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಬೋಧನೆಯ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ವಿಧಾನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ.

ನಿವೇದಿತಾ ಬೆಡದೂರ್ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ, ಹಾಗೂ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಆಸಕ್ತಿಯು ಕಲಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಕಾಡೆಮಿಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪೆಡಗಾಜಿಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. nivedita@azimpremjifoundation.org

ಅನುವಾದ: ಸಂತೋಷ್ ಎಸ್ / ಪರಿಶೀಲನೆ: ರಾಜಗೋಪಾಲ್

ಮೂಲ: Language and Language Teaching Volume 1 Number 2 July 2012.

